

EGYETÉRTÉS

FENYŐ SÁNDOR főzerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY szépirodalmi főszerkesztő.

ADÓHIVATAL. BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 708.

Mai számunk főbb közleményei: Vezérviziek: Zsványpolitika. A vajda beszél.

alatt; nem engedi, hogy megszüntessük az ipari és kereskedelmi pangást; nem engedi, hogy munkát adhassunk a munka nélkül szűkölködő munkásoknak.

Mérges vesztünk rá, hogy holnap az egész kormányparti sajtó a kormány böléselegének, a nemzet iránt való atyáskodó gondoskodásának hangos dicsőítése mellett, ezt a nótát fogja variálni.

Zsvány-politika.

(Sz.) A kormány ma megint kijelentett egy útkarját. Lukács László pénzügyminiszter bejelentette az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatot.

Közönséges politikai taktika ez. Valamint hogy politikai taktika okából terjesztette be a kormány mindazokat a javaslatokat, melyek csakugyan szerfölött szükségesek és sürgősek.

Miben áll a taktika? Abban, hogy a kormány így odaállítván a törvényhozás elé egy csomó sürgős, nemzetgazdasági, kulturális, vagy humanitárius szempontból általánosan kívánatos alkotásra vonatkozó javaslatot, így szólhasson:

Hiszen a kormánynak nincsen is egyéb czélja az ő javaslatával, mint az, hogy a társadalom különféle elemeit, a szegénységben sanyilodó, terhei alatt roskadozó, állapotának javítása után áhító német közvéleményét igazgassa, ingerelje az ellenzék ellen.

Hanem arról hallgat a kormány, arról hallgat a kormányparti sajtó, hogy az összes sürgős és valóban állami feladatot alkotó javaslat parlament tárgyalását tulajdonképpen a kormány akadályozza.

A kormány kést tesz az ellenzék torkára. Azt mondja neki: engedj át a katonai javaslatokat. Ne akadályozd meg az újonczok létszámának fel-emelését. Áldozd fel a nemzeti becsületet. Dóbd prédálj a nemzet jogos, igazságos és törvényes követeléseit.

Hajolj meg a bécsi katonai körök parancsa előtt. Ne állj az utjába annak, hogy a militarizmus uralkodhassék rajtunk és a nemzetben. Engedd meg, hogy fokozzuk az ország katonai terheit és ne követeld, hogy ezekért a terhekért cserébe adjon a bécsi hatalom a nemzetnek valamit, amit a nemzeti becsület megkövetel s a mihez a nemzetnek törvényes jussa van.

Hát engedelmet kérünk: ez valószínűleg, Katalintól, hogy ápolni, fejleszteni fogja a várost. Katalin ezt meg is tette. Asszony volt és hű és mert az volt, a sötét, osztrák gyűlölet és örömmel lakott a Néva partján.

gos zsvány-politika. Pénzedet, vagy életedet! Ezzel rohanja meg a kormány a nemzetet. És csak az alatt a föltétel alatt enged megjelölésre jogot és módot a nemzetnek, ha az előbb odaadja neki verét, vagyonát a katonaság számára.

Nos, a kormányban ez a politikája a képzeltleg legerőselebb. Ha a kormány azt hiszi, hogy ezzel az erőteljesen és embertelen politikával legyőzverzi az ellenzék: hát alaposan csalódik. És abban is csalódik, ha azt hiszi és reméli, hogy a nemzet közvéleménye felül a szertelen hypokritaságnak, mely ebben a zsvány politikában nyilvánul. A nemzet közvéleménye nem lehet olyan bárgyu, hogy ne vegye észre a kormány politikai taktikája mögött rejlő szándékot.

A kormány a maga javaslatának bejelentésénél nem a nemzet igazi érdekeit, jogait és követeléseit által vezeti magát. Ezek előtte közömbösek. A kormány csak a katonai javaslatok számára akarja preparálni a közvéleményt. Ha nem így lenne, akkor nem helyezné a nemzet érdekeit, jogait és követeléseit fölé a katonai javaslatokhoz fűződő bécsi katonai parancs mindenhatóságát. Ha nem így lenne, akkor nem állítana mesterléseges akadályt a sürgős és csakugyan föltétlenül szükséges javaslatok törvénynyé válása elé.

Hiszen az ellenzék maga sürgűti az államra és nemzetre kívánatos összes javaslatok soronkívül való tárgyalását. Hiszen az ellenzék számtalanszor megette az ajánlatot a kormányban arra nézve, hogy a katonai javaslatok mellőzésével vegye elő az összes sürgős ügyeket, s az ellenzék nem gördít semmennyit akadályt azok elintézése elé. Akár szavafelhang ereje, hogy két hónap alatt törvényes úton emelkednek mindazok a javaslatok, amikhez csakugyan állami és nemzeti érdekek fűződnek; sőt ezek közt az újonczmegajánlásról szóló javaslat is a régi létszám mellett.

Az ellenzék az, mely legjobban hangoztatja, hogy a nemzet sorsán, közgazdasági intézményekkel javítani kell. Az ellenzék hangoztatja legjobban, hogy ez intézmények cihalasztása a nemzetre káros és veszedelmes. Az ellenzék sürgűti legjobban ezeket az intézményeket. Ezeknek utjában azonban ott meredezik mint

roppant akadály a katonai javaslat. És ez se nem sürgős, se nem szükséges. Abból nem járul se az államra, se a nemzetre semmi képzeltleg kár és veszedelem, ha az újonczlétszám felemelése elmarad; de a többi javaslat mellőzése révén minden nap, minden óra szörnyűséges bajt és kárt hoz az országra.

Magára a ma bejelentett javaslatra érdemleg egyelőre csak egy megjegyzésünk van. Ez a javaslat a 262 és fél millió koronából, mit állami közmuutak költségeire kér, a folyó esztendőre mindössze csak huszonkilencz millió koronát állapít meg. Ha a kormányban az a czélja, hogy a magánvállalkozás terén uralkodó teljes pangást pótolja: akkor ép most, az országos szegénység legnyomozhatóbb idején kellene nagyfokú munkálatokat végeztetnie, hogy így azután nyomában meginduljon a magánvállalkozás pezsdülő élete. Hát mi az a 29 millió korona most az általános pangás, az általános szegénység és munkatlanság idején? Egy csöppvíz a tengerbe.

Ezzel ugyan keveset lendít. De alkalmasint e mögött is politikai taktika rejlik. Talán az, hogy a nemzet különféle rétegeit a kormány ép a következő esztendőkre tegye magától függővé.

Nyilvánvaló, hogy a kormány eljárása híján van a politikai őszinteségnek. Őnzó taktika. A hatalommal való rút visszaélés. Valójában csak korteskedés a katonai javaslat érdekében.

Budapest, május 28.

A képviselőház pénteken délelőtt tíz órakor ülést tart.

A vajda beszél. Eötvös Károly ma feliratkozott a szónokok sorába és holnap, pénteken beszéli fog. Szerke az országban mindig nagy érdeklődés kíséri a vajda felszólalását, de különösen gyönyörűség az ilyen alkalom azoknak, akik teljes közvéleményben hallhatják igaz, meggyőző, érdekes beszédét, mindenkor magvas és mely szónoklatát, erólen teljes és hatásában meredő szavát. És ebből az élvezetből nemcsak a hallgató közönség s nemcsak az ellenzék fogja kivenni a részét holnap a képviselőház ülésén, hanem nyilván — az igaz, hogy csak titokban — a kormánypart is, sőt hisztük, hogy a passzív rezisztencia köptelen jelszavával mostanában még a megszokottnál is nagyobb téltenségre kárhoztatott jobboldalon nem egy ember akad majd, aki szívesen helyeselné a vajdának és bensőség bizonyára helyeselné is fog. Eötvös

Károlynak egyébként is szándéka volt a mostani vita során felszólalni és ma, mikor Lóczy József a beszódban egyenesen apostrofálta, a vajda mindjárt átszólt, hogy nem marad adása a kormánypartnak a felelettel. Bizvást mondhatjuk előre, hogy ez a válasz az ország előtt többet fog nyomni a latban, mint akárhány miniszterelnöki replika.

Kossuth szobra. Gyamas jelek dacára sem hisztük, föltétlenül nem akarjuk, hogy mindenáron való skadtkoskodással ismét előidomi óhajtanak Kossuth Lajos szobrának, amugy is régóta huzódó ügyet. És nem hisztük, hogy komolyan foglalkozzának az erre a czélra egybehangzó közödmény sáfárai azzal a gondolattal, hogy akár nemzeti szent ideáknak alakjának egy másik szoborterve való beolvasztásával Kossuth alakját jofórman eliskaszszák, akár a Hozzá nem a legteljesebben méltó tésére helyezték. Nem hisztük, de féltjük, hogy mit cselekedjenek. És kívánjuk, kövételjük ismetelen, hogy ugy történjen ebben a dologban minden, ahogy a közvélemény egyetelműen kívánja: katonaszobrot Kossuthnak, a legnépeltőbb helyen. S döntőnek kell lennie mindezekre legelső sorban Kossuth Ferenccz szavának, a ki lapunk legutóbbi számban mint kiváló szakértő is megmondta, hogy a szobrot a parlament főkapuja elé óhajta. Nemesak számbavenni, de föltétlen kívánás gyantán irányításnak tekinteni kötelesség ezt a nyilatkozatot, egyrészt mert Kossuth Ferenccz világiatott ember, kiváló építész is, amellet jeles szobrász és mindezeknél fogva előrendű tekintély a szobor körül föltalált kérdések megválasztásánál, aztán meg talán lehet szava hozzá egy más jogczimen is: hiszen a fia annak a Kossuth Lajosnak, a kinek szobrot minél előbb látni óhajtásunk. A világot sem akarunk ezeltas analogiát keresni. De éppen csak esztünkbe öltik, hogy mikor Andrássy Gyula szobrát volt szó, ugyebár akkor megkérdedezték a fiait? Jól tették, helyesen tették, kötelességük volt. De tarták magukat ehhez most is!

A buzavirágról.

Régi dolog: hogy az ausztriai németiség nagy része, melyre a császári udvari fény melege már nem hat ki — nagy előszertettel viseli a német császár kedvezet virágát: a buzavirágot s nagy lelkesedéssel éneklí — néha elég udvariassal még a Hof-Burg alatt is — a német birodalmi egység diadalmias dalát: a „Wacht am Rhein”-t.

Uj dolog: hogy a magyar függetlenség párt is föltűzi a német császár virágát. Kormányparti oldalról már fel is piszkálják. Azt hiszem Magyarországon, de még tán Ausztriában sem (Németországban semmi esetre sem) akad olyan naiv lélek, a ki a függetlenségiékről azt hinné, hogy ők is a Bundba vágyakoznak, vagy a német birodalommal való personal unióra gondolnak.

Az Egyetértés tárczája.

A csárok városa.

— Pétervár alapításának jubileuma. —

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Kétszáz évi fennállásának jubileumára készül az orosz főváros. Európa hatalmas államai között egyetlenegy sines, a mely oly fiatal volna, mint Pétervár, a nevaparti metropolis, a csárok székvárosa. De egyetlenegy város sem fejlődött oly rohamosan, mint ez. Nagy városok történetében kétszáz esztendő aránylag nem nagy idő és az erének, a hatalomnak, az erélynek minden elemére szükség volt, hogy nagyszám, hatalomban, tekintélyben úgy megnövekedjék, mint Pétervár.

Gyűzelmes esztának emléke ez a város. Két évszázad előtt az örök jég és hó hazájában két férfi állt egymással szemben. Uralkodó mindkettő. Az egyik XII. Károly svéd király; igazi eszményképe a lovagnak, s hísnék, a ki esztálat vir és népképt igaz le. A másik I. Péter a jövőre pillantó államférfi. Fajai sajátágánál fogva katonai is, még pedig azok közül való, aki durva és erőszakos, de a két uralkodó esküt vívott egymással. Változó szerencsével folyt a küzdelem, de az orosz czár győzött s a győztes hadvezér azon a helyen, hol maradván emlékü sikerét aratta, emléket akart állítani. A korszak fölfogása szerint ez nem lehetett más mint egy vár, vagy erőd. „Lust-Eyland”-on az elhanyagolt, senki által sem lakott területen a czár akart fölépíttetni Peterovát, a mely jó volt arra, hogy őrszemil szőleljen a legvőzöttek szemben. Mert a származásig sás nem nyugodott és sértett büszkesége új esztákba sodorta. Megvívta a pulvárt esztát s a szerencse ezúttal is elpártolt a svédéktől. Péter győzött újra s tulboldogan sietett értesíteni a győzelemről kedves tengermagyját, Apraxint.

sorsa s most már biztos alapon áll Néva városunk, Pétervár.

Való, igaz, hogy ez az útközött döntő volt a két nemzet sorsára. A svéd letint s Északon új csillag kezdett tündöklenni: az orosz csillag, Vég emelkedett fényben s hatalomban Pétervár, amely kedvezett tartozkodási helye lett az alapító Péter czárnak. Nemcsak a város éghajlata, amelyet kedvezőve tesz a tenger közelsége, hanem az a kétségbevonhatatlan tény is, hogy a nyugati műveltség könnyebben ér oda, érteke meg az oroszok czárjában a gondolatot, hogy az ősi s a néphagyomány szerint szent város, Moszkvával szemben új, szebb, s a nyugati fölfogás szerint modernebb várost épít, hogy legyen Északon is egy igazi Paris.

S megindult a munka. A Néva partján, szik, lapályos területen, a hol egy emberöltő előtt még semmisen volt, két évtized lefolyása alatt város épült, szabályos utcákkal, széles, tág terekkel, szebbnél szebb házzakkal s az enyészettel szembeállított tudó középületekkel. A munkában mindenhol előjár Péter — a pater patriae — a ki lakadatlan buzgalommal szabályoztatta a kanyargó Nevát, esztománkat vajatott s mert a Vasszilyevszki-Osztrov szigetnek nem akadt lakója, hatalmánál fogva odaparancsolta a gazdag s befolyásos arisztokráciát. Annak nyomában ezernyi ezer nép tödül az új városba, a melynek híre országban terjed a muszka síkságokon. Az ország szívében fekvő Moszkva hanyatlani kezd: vonzóerej esztökön s a Kremel hiába várja gazdáját, az nem tér vissza oda. Ellenben a czár utra kék. Látja a Nyugat világvárosait s szívében erős gyökereket ver a vágy, hogy Pétervár ne maradjon mögötte a Nyugat nagy városainak. S ami után az orosz czárok erősen vágyódnak, az — ha emberi munka kérdése — mindenkor teljesülni szokott. Péter czár akarata is teljesült. Halála előtt már láthatta a kibontakozó világváros képét. Gyönyörködhetett alkotásában és örömmel nézhetta a fényt, a pompát, a gazdagságot, a melyet a nagy síkságok tulajdonosai, a gazdag bojárok fejtettek ki. Halálós ágyán fogadalmat vett

utódjától, Katalintól, hogy ápolni, fejleszteni fogja a várost.

Katalin ezt meg is tette. Asszony volt és hű és mert az volt, a sötét, osztrák gyűlölet és örömmel lakott a Néva partján, a hol deris, mosolygó napokon hajóra szállt és megkerülte a Néva apró szigetét, s az asszonyi szív ezernyi rejtelmeivel töprekedett birodalma sorsán.

Igy, napról-napra fejlődött a város. A heme lakók megszerették és mert nagy Péter hagyománya kedves volt minden Romanov előtt. Pétervár gyorsan, gyorsulván ténegynap-mára világáros lett. Ma, amikor alapításának kétszázéves évfordulóját ünneplik, az ünnepségek visszhangja túlterjed az orosz határokon és dicsőítve Nagy Péter ez alkotását, egyben fogalmat nyújt az oroszok mai, felemelési hatalmáról. . . . . Az idő pedig gyors röpüléssel halad előre és a város — hol na még nagyviri fény, gazdagság és előkelőség uralkodik — egy-két emberöltőt át nem lesz a csárok igazi városa. Nem lesz azért, mert az idő sorrendjében a Néva partján lüktetni fog az élet, a mely oly mozgalmasul leszi akár Hamburg, akár Amsterdam utzeit. A nemzetközi forgalom, az ipar, a kereskedelem az ő áruikkal terhelt hajóival, napbarabolt munkásaival előbb-utóbb bevoult ama még arisztokrata városha s a Néva partja, hol most kényelmes fogatok, modern gépkocsik száguldnak, igazi kereskedelmi rakpart lesz. Földrajzi fekvése és eddigi szerepe ezt a jósálat megengedési s ha megerősödik a nemzeti ipar, hogy az ut szabad legyen, ez a jósolt valóra fog válni. Lehet, hogy második London lesz, nyugzsgó, eleven élettel, zavall, lármával s sokigen sok kétes semmittevél. Ebben a lármás sokadalomban a esendhez, nyugalonhoz szokott Romanovok nem fogják magukat jól érezni s vágyakozni fognak megint a Kremel aranyos ukolái alá, a hol olyan méla, szinte bns esend uralkodik. Moszkva — ez a hagyomány szerint szent város — ismét ezüst város lesz, de mindenkor el fog törpülni Pétervár mellett, a mely rohamosan, a nap minden órájában

nő, fejlődik, hirdelve az oroszok erejét és hatalmát.

Hadd írjam ide végül, hogy amint Xerxes a Hellespontus partján sírva fakadt a régi dicsőség mulásán, olyasféle erzés veszt rajtunk is erőt, amikor képzeltelmében látóna a szép, nagy „Newski-prospectet”, a hol a halandó ma esztendőben gyönyörködhetik a nérványdíszített palotasorokban, míg egy emberöltő múlva Pétervár ez igazi erdekesége is eltűnik, hogy helyét adjon Nyugat lármás, élettel zajos utcaí életének.

Szabados Gyula.

A PÉNZ.

REGÉNY.

IRTA: CORKIJ MAXIM.

— Hát aztán? — mondja Tschelkasch, végig mérve őt. — Hát aztán! Keresik — és egyéb semmi. — Talán kedvesözlődtek felőlem, hogy segítségükre kerétek a keresésnél? — Es Tschelkasch gunyos mosolylyal nézett arra felé, hol a szabad flotta helye volt. — Menj a fenébe! — A legény visszafordult. — Hé, megállj! Ki póhóit el ilyen esufonan. Nagyon elpóhóltak — ugy-e? Nem láttad erre a Miskát? — Mar nagyon régen nem láttam — felelte a legény s visszatért tarsaihoz. — Tschelkasch tovább lepegetett. A merre járt, mindenütt mint jó ismerőst üdvözöltek. De ma kivételesen nem volt jókedvében, röviden felelt kérdésekre, holott máskor tréfalfozott, gúnyolódott velük. Egyik árukaromany mögött feltűnt a vámor sötétzöld, poros, katonas tartású alakja. A vámor állt Tschelkasch utját, kibíróván állott meg előtte, baljával a szarvasfog felé mutatott, miközben jobb kezével Tschelkasch-i galleron akarta ragadni. — Megállj! Hová mész? — Tschelkasch megvárta, merően a vámor

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden... TELEFON 706.

E hirdetés rovatban minden... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Használt és új... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Nevelőnőket... TELEFON 706.

Millió hölgy... Képek és szöveg a női divatról és egészségéről.

Lubló-gyógyfürdő... Szénasavas, vasas- és morfürdők.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Titkos betegségek... Dr. Kajdacsy.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

Dr. Garai Antal... Biztos gyógyulást keresőknek.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

STANDARD... Élelvezetőségi-társaság.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

Sanid labdacok... Magyar Királyi Gyógyszertár.

